

ΕΤΟΣ 67ον

9 Ιουνίου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 23 (3445)

Ο ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

«Ἡ τελειότη τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ» εἶναι ὁ τίτλος βιβλίου, πού ἀναφέρεται στά τελευταῖα χρόνια ζωῆς καί «προσφορᾶς» ἑνός σύγχρονου ὑπαρξιστῆ φιλοσόφου, γραμμένο ἀπό τή σύντροφό του. Βάζουμε εἰσαγωγικά στή λέξη «προσφορά», γιατί ἡ «φιλοσοφία τοῦ μηδενός», πού εἰσηγεῖται καί γενικότερα ὅλο τό ἔργο του, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά «βρόμικα λύματα πού ἐκβράζει ἕνας ἄγωγός ἀποχέτευσης»· ἔτσι τά χαρακτηρίζει πρῶν ὁμόφρων φίλος του, ὁ ὁποῖος μετεστράφη στήν Ὁρθοδοξία καί βαπτίσθηκε στό Ἅγιο Ὑδωρ. Αὐτή τήν αἴσθησι δυσώδους ἀπαισιοδοξίας ἀποκομίζει ὁποῖος διαβάσει τό βιβλίο αὐτό, μέ τό ὅποιο μᾶς ἀποχαιρέτησε ὁ φιλόσοφος.

Ἡ διαθήκη τοῦ ἀποστόλου Παύλου

Τελείως διαφορετική εἶναι ἡ αἴσθησι πού δίνει ἡ σκηνή τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, πού περιγράφεται στή σημερινή ἀποστολική περικοπή. Πῶς νά μὴ εἶναι γεμάτη ἀπό τήν εὐωδία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅταν σ' αὐτήν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀποχαιρέτῃ τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου καί μαζί μέ αὐτούς οὐσιαστικά ὄλους τούς ἀνά τούς αἰῶνες ἀποδέκτες τοῦ κηρύγματος του. Αὐτός ὁ ἀποχαιρετιστήριος λόγος του δέν εἶναι μόνο ὁ ἐπίλογος τῆς διδασκαλίας του, ἀλλὰ καί μιᾶ ὑπέροχη ἐπιτομή καί περίληψή της· θά λέγαμε ὅτι εἶναι ἡ διαθήκη τοῦ Πρωτοκορυφαίου Ἀποστόλου.

Σέ μιᾶ διαθήκη, τό νά ἀναφέρεται κάποιος στά περιουσιακά στοιχεῖα πού κληροδοτεῖ, σαφῶς δέν θεωρεῖται ἀξιόμημη περιουσιολογία. Ἐτσι κι ἐδῶ ὁ Παῦλος, ἀναφέροντας συνοπτικά τήν περιουσία τῆς καρδιάς του καί τόν πλοῦτο τῆς ποιμαντικῆς του πείρας, χρησιμοποιεῖ μιᾶ γλῶσσα πού σέ ἕναν ἐπιπόλαιο ἀκροατή θά ἄφηνε τήν ὑπόνοια ὅτι ὁ Ἀπόστολος καυχισιολογεῖ. «Μὴν τό θεωρήσετε αὐτό κομπασμό», μᾶς προλαβαίνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος· «ἐξάλλου ὁ Ἀπόστολος, γιά νά βεβαιώσει τά λεγόμενά του, ἐπικαλεῖται

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Πράξ. κ' 16-18, 28-36)

Ὁ Παῦλος ἀποχαιρετᾶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἔκρινεν ὁ Παῦλος παραπλευσάσας τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς· Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἀφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νοσητῶν ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθειμι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεῦειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θείξ τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο.

τῆ μαρτυρία τῶν ἀκροατῶν του· ἐκεῖ φαίνεται ἡ ἀρετὴ τοῦ διδασκάλου, ὅταν ἔχει μάρτυρες τῶν κατορθωμάτων του, τοὺς ἴδιους τοὺς μαθητὲς του».

Μέ αἴσθημα εὐθύνης

Τό πρῶτο «κατόρθωμα» τοῦ ποιμένος καὶ διδασκάλου Παύλου, πού πρέπει νά κληρονομήσουν οἱ μαθητὲς του, εἶναι τό νά προσέχουν πρῶτα τόν ἑαυτό τους. Ὁ γνήσιος ταπεινός Ἀπόστολος, γιά νά μὴν κινδυνέψει ποτέ νά ἀκούσει τό «δάσκαλε πού δίδασκες...», «δουληγαγοῦσε» τό σῶμα του, ζώντας μέ αὐστηρὴ ἐγκράτεια καὶ ἄσκησι. Μόνο μέ τέτοιες προϋποθέσεις μπορεῖ ὁ ποιμένος νά προσέχει σωστά καὶ τό ποίμνιό του. Μόνο, «ὅταν ἑαυτοῖς προσέχετε, τότε καὶ τό ποίμνιον κερδαίνει», θά ἐρμηνεύσει ὁ ἀληθινὸς ἀσκητὴς Χρυσόρρημων. Καὶ ἡ εὐθύνη αὐτὴ εἶναι ἀνυπολόγιστα μεγάλη, ὅταν ἀναηλογοισθεῖ κανεὶς ὅτι, γιά νά σωθεῖ καὶ νά γίνει κτῆμα τοῦ Χριστοῦ αὐτό τό ποίμνιο, χύθηκε ἀφειδῶς τό Ἅχραντο Αἷμα του.

Τὴν ἀκριβοπληρωμένη αὐτὴ «μάνδρα» τῶν λογικῶν προβάτων –προειδοποιεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος– θά τὴν ἀπειλήσουν «ἰλῆκοι βαρεῖς», οἱ ὁποῖοι, ἐπειδὴ θά ἐμφανίζονται ὑπὸ τό ἔνδυμα τοῦ ποιμένα, θά εἶναι ἰδιαίτερα ἐπικίνδυνοι. Εἶναι θλιβερό ὅτι πολλοὶ ἀπὸ αὐτοῦ τοὺς ψευδοδιδασκάλους θά προέρχονται ἀπὸ τὸν ἄωρο τῆς Ἐκκλησίας: «Σφόδρα βαρὺ, ὅταν ὁ πόλεμος εἶναι

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἐκεῖνες τίς ἡμέρες, ὁ Παῦλος εἶχε ἀποφασίσει νά προσπεράσωμεν τὴν Ἔφεσον διὰ νά μή χρονοτριβήσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἦτο βιαστικός διὰ νά βρισκεται εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐάν τοῦ ἦτο δυνατόν, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀπὸ τὴν Μίλτιον ἔστειλε εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ ἐκάλωσε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὅταν δὲ ἦλθαν πρὸς αὐτόν, τοὺς εἶπε, «Προσέχετε λοιπὸν τοὺς ἑαυτοὺς σας καὶ ὀλόκληρον τὸ ποίμνιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σὰς ἐτοποθέτησε ἐπισκόπους, διὰ νά ποιμαίνετε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησε μὲ τὸ δικό του αἷμα. Διότι ξέρω τοῦτο, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου θὰμποῦν μεταξὺ σας λύκοι ἄγριοι καὶ δέν θὰ φεισθοῦν τὸ ποίμνιον, καὶ ἀπὸ σὰς τοὺς ἰδίους θὰ ἐγεγροῦν ἄνδρες οἱ ὁποῖοι θὰ διαστρέψουν τὴν ἀλήθειαν διὰ νά παρασύρουν τοὺς μαθητὰς ὥστε νά ἀκολουθήσουν αὐτοὺς. Διὰ τοῦτο νά εἴσθε ἄγρυπνοι καὶ νά θυμᾶσθε ὅτι, ἐπὶ τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν, δέν ἔπαυσα νά νουθετῶ τὸν καθένα ἀπὸ σὰς μὲ δάκρυα. Καὶ τώρα, ἀδελφοί, σὰς ἀφιερώνω εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτός του, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν δύναμιν νά αὐξήσῃ τὴν οἰκοδομὴν σας καὶ νά σὰς δώσῃ κληρονομίαν μεταξὺ ὄλων τῶν ἁγιασμένων. Δέν ἐπεθύμησα κανενὸς τὸ χρῆμα ἢ τὸ χρυσάφι ἢ τὸν ρουχισμόν. Ξέρετε σεῖς οἱ ἴδιοι ὅτι τὰς ἀνάγκας τὰς δικὰς μου καὶ τῶν συντρόφων μου ἐξυπηρέτησαν τὰ χέρια μου αὐτά. Σὰς ἔδειξα, μὲ κάθε τρόπον, ὅτι ἔτσι μὲ τὸν κόπον τῆς ἐργασίας σας πρέπει νά βοηθᾶτε τοὺς ἀδυνάτους καὶ νά θυμᾶσθε τὰ λόγια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πού εἶπε αὐτὸς ὁ ἴδιος: “Εἶναι εὐτυχέστερον νά δίνῃ κανεὶς παρά νά παίρῃη”. Καὶ ὅταν εἶπε αὐτά, ἐγονάτισε μὲ ὄλους καὶ προσευχήθηκε.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀδελφιστάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ἐμφύλιος», θρηνεῖ ὁ Χρυσόστομος. Οἱ ποιμαντικές ἐπιστολές τοῦ Παύλου ἐπιβεβαιώνουν τὴν ἀλήθεια αὐτῶν τῶν προβλήσεων. Ἰδιαίτερα τραγικὸ εἶναι ὅτι ἔξι ἀπὸ τοὺς «ἠαλοῦντες διεστραμμένα», θὰ ἦταν ἀπὸ τὴν Ἔφεσον, πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ὁποίας μιλάει τώρα ὁ Ἀπόστολος. Καὶ ὁ ἐγωισμὸς τοὺς φάνηκε στό ὅτι εἶχαν βασικό στόχο νά δημιουργήσουν δικούς τους ὀπαδοὺς καὶ ὄχι μαθητὰς τοῦ Κυρίου.

«Παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Θεῷ»

Ἐδῶ ἀναγκάζεται ὁ Παῦλος νά θυμίσῃ τὸ κύριο «κατόρθωμά» του, τὴν καρδιά τῆς ποιμαντικῆς του, ἡ ὁποία συνίστατο σὲ τριπλὴ θυσία: δάκρυα πόνου καὶ προσευχῆς, πολὺωρη καθημερινή φροντίδα καὶ ἐξατομικευμένη ἐνασχόληση μὲ τὸν καθένα. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δέν εἶχαν σκοπὸ τῆ δικῆ του προβολῆς, ἀλλὰ τῆ δόξα τοῦ Χριστοῦ. Ἐξάλλου, χωρὶς τῆ δύναμιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν λόγον τῆς Χάριτός του τίποτε δέν θὰ μπορούσε νά θεμελιωθεῖ καὶ νά οἰκοδομηθεῖ. Γι' αὐτὸ καὶ φεύγοντας ὁ Παῦλος, δέν νιώθει ὅτι μετὰ ἀπὸ αὐτόν θὰ

9 Ἰουνίου 2019: ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

«Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (325 μ.Χ.).

Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας († 444).

Ἦχος: πλ. β΄ – Ἑωθινόν: Ι΄ – Ἀπόστολος: Πράξ. κ΄ 16-18, 28-36 –

Εὐαγγέλιον: Ἰω. ιζ΄ 1-13.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 16 Ἰουνίου, τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἀπόστολος: Πράξ. β΄ 1-11 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. ζ΄ 37-52, ν΄ 12.

ἐρθεῖ «ὁ κατακλισημός». Ἔτσι τώρα ἐμπιστεύεται τοὺς χριστιανούς στὸν Θεό, στὸν μόνο πού μπορεῖ νά συνεχίσει τὴν οἰκοδομὴ τους στὴν πίστη καὶ νά τοὺς χαρίσει τὴν κληρονομία τῆς Βασιλείας του.

Τελευταῖος θησαυρός τῆς διαθήκης τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀξιόμιμητο «κατόρθωμά» του εἶναι ἡ ἀνιδιοτέλεια καὶ ἀφιληργυρία του. Ἦταν φυσικό, αὐτὴν πού ὁ ἴδιος θεωροῦσε «ρίζα ὀθλῶν τῶν κακῶν», νά τὴν πολεμήσει δυναμικά, καταστέλλοντας ἀκόμη καὶ τὴν ἐπιθυμία γιὰ κάθε ὑλικό. Ὁ Χρυσορρήμων Ἰωάννης, ἐξίσου ἔνθερμος ἐχθρός τῆς φιληργυρίας, θά ἐρμηνεύσει: «Δέν εἶπε δέν μοῦ δώσατε τίποτε ὑλικό, ἀλλῆα οὔτε ἐπεθύμησα τίποτε. Κι αὐτό ὅμως δέν εἶναι τόσο μεγάλο, ὅσο τό ὅτι στίς ἀνάγκες τίς δικές του καὶ τῶν συνοδῶν του ὑπηρετήσαν τά ροζιασμένα χέρια του». Θά ἄρμοξε οἱ ἄλλοι νά τὸν συντηροῦν, γιὰ νά κάνει ἀπερίσπαστα τό πολύμοχθο ποιμαντικό του ἔργο· ἀλλῆα μᾶς ἀφήνει καὶ σ' αὐτό φωτεινό παράδειγμα αὐταπάρνησης καὶ θυσίας, ὥστε νά μὴν ὑπάρξει οὔτε ἡ παραμικρὴ ἀφορμὴ σκανδάλιου γιὰ κανέναν.

Ἡ ὑπογραφή σ' αὐτὴ τὴν πολύτιμη διαθήκη τοῦ ἀποστόλου Παύλου δέν θά μπορούσε νά εἶναι τίποτε ἄλλο παρά γονυκλινὴς προσευχὴ· προσευχὴ γεμάτη ταπείνωση καὶ εὐλάβεια· προσευχὴ στὸν χορηγό τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῆς ὁποίας μικρό ἀντίγραφο εἶναι καὶ ἡ διαθήκη τοῦ Ἀποστόλου του.

Ἄρχιμ. Β. Α.

Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὀμιλεῖ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr